

Z á p i s
„2. kulatý stůl k zálohování PET lahví a plechovek“
16. května 2022
(zasedací místnost č. 432; Ministerstvo životního prostředí)

Program:

1. Zahájení
2. Představení studie dopadů zálohování na municipality CETA
3. Diskuse
4. Závěr
5. Úkoly

Ad 1) Zahájení

- NM S. Zikmundová - přivítání účastníků.
- J. Mraček (poradce ministryně) - organizační informace.

Ad 2) Studie dopadů zálohování na města a obce

A. Rod (CETA)

- Data z roku 2020, novější nejsou k dispozici.
- Data od EKOKOM, součinnost SMO ČR a SMS ČR na ověřovacím dotazníku.
- Obavy obcí a měst – dopady zálohového systému na jejich rozpočet.
- Ovlivnění chování stakeholderů:
  - o 1. krátkodobě = 1 rok po zavedení zálohového systému.
  - o 2. střednědobý výhled = akumulace dopadu změn.
- 4-fázový cyklus: sběr, svoz, třídění, prodej – předpoklad: svozové linky přesunou náklady na obce, sníží se bonifikace v závislosti na hmotnosti sebraného odpadu
- Roční hmotnost odpadu 174,4 tis. t – 1,34 mld. Kč ročně náklady obcí na třídění plastů, z toho 372,6 mil. Kč náklady spojené s PET lahvemi.
- **Scénář A** – svozové společnosti a třídící linka fixují ziskovost, v tříděném sběru ubyde materiál, ale nákladovost systému se nezmění, zaplatí obec, ekonomický dopad 324,5 mil Kč, procentuální dopad na odpadové hospodářství o 2,85 %, nárůst poplatku o 30 Kč/obyvatel/rok.
- **Scénář B** – obce snižuje náklady na svoz a třídění, náklady 1, 443 mld. Kč, snížení úhrady AOS obcím, ekonomický dopad 163,5 mld. Kč, růst poplatku 15,1 Kč/obyvatel/rok.
- **PET lahve** 25, 9 % tříděných plastů, vyšší ekonomický dopad v krátkém období, potřeba ekomodulace jako negativní diskriminace špatně tříditelných obalů.
- Saldo 257,3 mil. Kč, čím vyšší je cena materiálu z PET, tím více se podílí na financování všech nákladů systému
- **Nápojové plechovky** – tvoří velmi malou část hmotnosti všech odpadů, 1,87 % celkové hmotnosti sběru, tj. nízký dopad na finance obcí a měst (řešen pouze jeden scénář).
- **Závěr studie - ekonomický dopad na rozpočty měst a obcí není kritickou bariérou zavedení zálohového systému, bude třeba vyhodnotit data za 2021.**
- Studie bude rozeslána účastníkům jednání koncem května.

Ad 3) Diskuse

Havlingerová (Inciativa pro zálohování)

- Dopady na rozpočty měst a obcí budou marginální.
- Zálohování je příležitost k narovnání podmínek – nyní PET dotuje ostatní sběr a chybí motivace výrobců jiných materiálů (tzv. černí pasažéři), přináší skutečnou recyklaci, spousta materiálu skončí ve spalovnách, na skládkách
- Zálohování napomůže k naplnění evropských cílů a k šetření zdrojů – model potřeba srovnat s jiným řešením, kterým přinese obdobné dopady.

B. Peštová (poslankyně PSP, ANO)

- Studie řeší jen ekonomický pohled, používá stará data.
- Seminář v PSP řešil praktické stránky: obce dotují malé provozovny, budou diskriminovány vůči supermarketům; obce odpovídají za odpady od obyvatel.
- Současný růst ceny ropy – roste zájem o PET i rPET.
- Existují další závazky, které je nutné plnit – biopaliva, potřeby dalších sektorů, obaly od nápojů nepatří nápojářům.
- Proč potřebují nápojáři 100% rPET, když cíl je 30% v roce 2030?

V. Král (poslanec PSP, ODS)

- Studie má předpoklad zavedení povinného zálohování, používá stará data.
- Většina zemí EU systémy zálohování má, nebo je zavádí.
- Musíme rozhodnout, jaký bude rozsah (včetně obalů od mléčných výrobků, povinnost/dobrovolnost) a určit náklady na plnění cílů různými způsoby (zejména ekonomické dopady dobrovolné varianty).
- Potřeba vyhodnotit přípravu investic a legislativy.
- Programové prohlášení vlády – dosažení cílů recyklace do 2035, POH, nutné nyní stanovit cíle a cestu.

J. Kobza (poslanec PSP, SPD)

- Studie používá stará data a chybí výhled, nezohledněna inflace, nárůst cen emisních povolenek atd.
- Turbulentní doba - zdražení PET (na výrobu zapotřebí i plyn), hliník je hlavně z Ruska (bude nutné recyklovat).
- Měly by být zohledněny dopady ekonomické a sociální na úrovni obcí.

A. Rod (CETA)

- Obcí je velké množství, některé obce mají fixované kontrakty nebo velmi rozmanité obchodní modely, nejlépe bude vyhodnotit rok 2021, až budou data.

T. Tesař (NM MŽP)

- Odpad je surovina, není to jen problém EU, otázka zálohování má sociální dopad (změnu chování).
- PET vlastní občan, zájem českého businessu bude udržet PET v ČR.
- Výsledkem je snížení objemu odpadu.
- Uspokojení poptávky dalších odvětví jako automotive je důležité.

Z. Kozel (EKO-KOM)

- Je třeba se rozhodnout pro jednu z cest.
- Strategii 21+ je nezbytné upravit.

- Je nutné pracovat s objemem, nikoli s hmotností: PET 1/5 obalů, platí 1/7 nákladů plastů, zabírají 1/3 objemu v žluté popelnici, tj. generují 1/3 nákladů svozu.
- Systém třídění plní cíle, narostla cena PET, ale i nafty, tj. svozu.
- Náklady na občana nejsou jen 30 Kč, dopad odhadem cca 2x tolik
- Auditovaná data za 2021 budou do konce května 2022.

P. Drahovzal (SMO ČR)

- Studie pracuje s neaktuálními daty (meziroční navýšení nákladů obcí v odpadovém hospodářství o cca 20%), částka zdražení pro občana není marginální, třeba řešit závazky vůči poskytovatelům dotace (SFŽP, aj.), limity třídění a materiálového využití studie nepopisuje
- Nutné řešit free-riding (letáky, noviny apod.)
- Nestavět zálohový systém pouze na ekonomice, cíl byl vytvořit občanovi komfortní a přehlednou službu.
- Nabídka max. spolupráce.

P. Havelka (ČAOH)

- Města a obce doplácí cca 30% na odpadové hospodářství, zálohování to prohloubí
- Studie vychází z podmínek legislativy z 2001, nová legislativa znamená vyšší nároky na odpadové hospodářství a vyšší náklady, cena surovin cca 2x vyšší.
- Stát má 22 závazných cílů, studie se zabývá splněním pouze 1 cíle.

B. Čížek (Svaz průmyslu a dopravy ČR)

- Potřeba dalších analýz a zároveň bezodkladného rozhodnutí.
- Dopady na jiné zpracovatelské sektory.

I. Tučník (Iniciativa pro zálohování - Plzeňský Prazdroj)

- Současný systém není efektivní (nyní data za 2020).
- PET financuje sběr a třídění jiných plastů – v rozporu se směrnicí o opadech a obalových odpadech.
- Za náklady na zavedení zálohování si koupíme surovinovou bezpečnost. Nyní 2/3 plechovek skončí na skládce, jen 42% PET se recykluje.
- EU předpokládá cirkularitu, tj. není vhodné převádět suroviny mezi sektory.

M. Ferencová (Český svaz pivovarů a sladoven)

- V oběhu 500 mil. pivních lahví - návratnost u velkých pivovarů 96-98%, u malých 90%, záloha 3 Kč, ale cena lahve nyní již 3,60 Kč – potřeba revize výše záloh.
- Funkce zálohy: motivace k vracení, jistota pro spotřebitele, obchodníka i výrobce obalu, tzn. je to ověřený model.

D. Vondrouš (Zelený kruh)

- Zavedení zálohového systému není jen o ekonomice a plnění cílů, ale i o dopadech na ŽP, srozumitelnosti pro občany.
- Zákon vylučuje přenesení poplatků na zákazníka, měl by je hradit průmysl prostřednictvím AOS.

J. Suchý (Svaz chemického průmyslu)

- Zálohování plastu není srovnatelné se zálohováním skla a plechovek.
- Další možnosti recyklace plastu (termochemické, chemické) se neřeší, uvažuje se mechanické rozemletí a práce s taveninou - opakované používání: při 2. – 3.

rozemletí se musí přidávat aditiva, která se posléze uvolňují, pokles kvality je takový, že 6. cyklus už nejde použít.

H. Carvová (AČTO)

- Je potřeba zajistit, aby se nápojářům dostal potřebný podíl recyklátu.
- Malé prodejny (cca 1000) nemají kapacity – prostorové, personální; velké prodejny – slovenská zkušenost říká, že jeden automat nestačí – nutné zohlednit v nákladech
- Skleněná láhev je výrobek - vrátí se zpět, s PET lahví se stane to samé, co s tou ve žlutém kontejneru.

M. Veselý (Zálohuje.cz / Mattoni 1873 a.s.)

- obaly od mléčných nápojů tvoří 4,5 tis. t; PET lahve od jiných nápojů 56 tis. tun (reakce Kozel: souhlasí, podotýká, že je prognóza výrazného růstu objemu obalů od mléčných výrobků)
- investicí do zálohování si koupíme cirkularitu a zlepšení ŽP

Z. Kozel (Ekokom a.s.)

- Prognóza výrazného růstu objemu obalů od mléčných výrobků.

Kužvart (ČAOBH)

- Potřeba řešit klimatické cíle, funkcionalitu třídaček odpadů, surovinovou bezpečnost, volný přeshraniční pohyb druhotných surovin, nastává surovinová nouze.
- Budou třeba další studie, aby bylo možné rozhodnout.

B. Peštová (poslankyně PSP, ANO)

- EPR se musí řešit na úrovni AOS a výrobců.
- 22 cílů v odpadech + mnoho dalších, příliš ambiciózních – Brusel nedává doporučení, jak je naplnit – potřeba určit priority, nelze řešit izolovaně od potřeb ostatních sektorů.

D. Albrecht (INCIEN)

- Pro urychlení řešení vhodné hledat inspiraci v zahraničí - Německo již vyřešilo testování systému, problémy s malými provozovny atd.
- Reálné a komplexní řešení je možné zavést od 2025.

Ad 4) Závěr

J. Maršák (ODDP MŽP)

- Nelze uvádět, že je národní legislativa v rozporu se směrnicí o obalech a PET lahve financují náklady ostatních obalů. Ekomodulace je zavedena do zákona o obalech a uplatňuje se v realitě. PET lahve zvýhodněny oproti ostatním méně recyklovatelným obalům.
- Je potřeba dopracovat další podklady pro pokračování diskuse v září – viz úkoly.

S. Zikmundová (náměstkyně ministryně MŽP)

- Poděkování za diskuzi.
- Bude náročné období vzhledem k CZ PRES i turbulentní geopolitické situaci.
- Bude založeno datové úložiště pro podklady a analýzy

V. Král (poslanec PSP, ODS)

- MŽP by mělo na úložiště vložit podobu a harmonogram dotačních titulů MŽP a SFŽP.

J. Kobza (poslanec PSP, SPD)

- Upozornění na konání voleb, tj. termín dalšího jednání začátek září / říjen.

J. Mraček (MŽP)

- Dle stavu plnění úkolů bude určen termín dalšího jednání.
- Ukončení jednání.

Úkoly

Organizace	Úkol	Termín
SMO ČR	Zhodnocení dopadů zálohování na města a obce (v kontextu prezentované studie CETA).	Září 2022
EKOKOM	Zhodnocení aktuálních dat ve vztahu k plnění cílů SUP a CEP. Aktualizace Strategie 21.	Září 2022
ČAOH+ČAOBH	Zhodnocení dopadů zálohování na segment odpadového hospodářství (třídící linky, odpadová zařízení).	Září 2022
AČTO	Zhodnocení dopadů zálohování na malé a venkovské obchody	Září 2022
SP + SČHP	Zhodnocení dopadů zálohování na segmenty průmyslu, které zpracovávají odpadní PET (automotive, chemický průmysl).	Září 2022
SOCR	Zhodnocení dopadů zálohování na segment obchodu.	Září 2022
Iniciativa pro zálohování	Podrobný návrh konkrétního systému zálohování pro ČR.	Září 2022
MŽP	Dotační tituly MŽP a SFŽP. Harmonogram výzev.	Září 2022

Zapsal: Odbor odpadů